

1. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
2. Братель С. Г. Національна поліція як суб'єкт забезпечення національної безпеки. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 271–277.
3. Денисюк Д. С. Щодо визначення поняття дозвільної діяльності ДАІ МВС України. *Форум права*. 2009. № 1. С. 138–141.

УДК 351.74+342.95

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/501-503

**Ярослав НАДТОКА**

курсант факультету підготовки  
фахівців для підрозділів  
кримінальної поліції

**Валерій БІЛЧЕНКО**

старший викладач кафедри  
тактико-спеціальної підготовки  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

**ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА БЕЗПЕКОВІ ІНІЦІАТИВИ ПОЛІЦІЇ  
У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРАХ.  
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ  
ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ**

Принципи охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення верховенства права в усіх сферах суспільного життя залишаються одними із головних напрямів держави та входять переважно до компетенції правоохоронних органів. Проблеми забезпечення публічної безпеки та збереження публічного порядку є актуальними як на національному, так і міжнародному рівнях. З метою протидії злочинності та забезпечення безпеки громадян поліція виконує широкий спектр заходів, серед яких важливе місце займає превентивна діяльність та реалізація безпекових ініціатив. Адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку є невід'ємною складовою діяльності поліції в країні та має важливе значення у міжнародному контексті [5, с. 1].

Умови воєнних дій завжди ставлять перед державою надзвичайні виклики, які вимагають негайних заходів для забезпечення національної безпеки та обороноздатності. Введення воєнного стану є одним із найефективніших інструментів управління цими ситуаціями. В таких умовах правоохоронні органи, зокрема поліція, знаходяться перед рядом надзвичайних завдань, які можуть суттєво відрізнитися від тих, з якими вони звикли стикатися у мирний час. Від ефективності діяльності поліції у період воєнного стану залежить стабільність в країні, збереження життя громадян та відновлення порядку [1, с. 16].

Дослідження особливостей функціонування поліції під час воєнного стану має важливе значення для підготовки та реагування правоохоронних органів у таких умовах. У сучасному світі, де загрози можуть мати різноманітні форми та джерела, готовність поліції до оперативного реагування та адаптації є критично важливою [2, с. 38]. Під час воєнного стану діяльність поліції досить радикально трансформується, що впливає на її структуру, функції та спілкування з громадянами. Збільшується необхідність захисту важливих інфраструктурних об'єктів, що стосуються не лише державних установ, а й транспортних вузлів, електростанцій, комунікаційних центрів та інших стратегічних об'єктів.

Потреба в додатковому оснащенні, спеціалізованій підготовці та координації дій між різними підрозділами стає вельми актуальною. Поліція отримує додаткові повноваження щодо контролю за переміщенням громадян, що може включати обмеження на в'їзд та виїзд з певних територій, введення пропускних режимів та інші обмежувальні заходи [4, с. 47]. Зростає важливість взаємодії поліції з іншими силовими структурами, що включає спільні операції, обмін інформацією та координацію дій на різних рівнях управління.

Етичні аспекти діяльності поліції стають одними з найбільш актуальних та

обговорюваних у правоохоронній сфері. З урахуванням специфіки їхньої професійної діяльності правоохоронці постійно стикаються з ситуаціями, де їхні дії впливають на права, свободи та інтереси громадян. Тому важливою є свідомість та дотримання етичних норм, які регулюють їхню поведінку. Повага до прав і гідності особи, заборона на застосування надмірної сили, конфіденційність особистої інформації, справедливість є ключовим аспектом етичного кодексу поліцейського [3, с. 58].

Важливою частиною етичної діяльності поліції є її взаємодія з громадою. Відкритість, прозорість дій, готовність до діалогу та взаєморозуміння є основою побудови довіри між поліцією та громадянами. Врахування культурних, релігійних та соціальних особливостей громадян становить ключовий аспект успішної взаємодії [2, с. 75].

У зв'язку з глобалізацією та зростаючим міжнародним співробітництвом етичні аспекти діяльності поліції набувають ще більшого значення. Співпраця з міжнародними організаціями дозволяє формувати універсальні стандарти та підходи до етичної діяльності у сфері правоохоронної діяльності [3, с. 5].

Превентивна діяльність поліції є комплексом заходів, спрямованих на запобігання виникненню злочинів та подій, що порушують громадський порядок. Ця діяльність орієнтована на виявлення передумов та факторів злочинності, а також на усунення їхнього впливу на суспільство. Превентивні заходи включають патрулювання місцевості, проведення профілактичних бесід з населенням, організацію громадських заходів та кампаній із попередження злочинності [4, с. 97].

У національному вимірі превентивна діяльність поліції базується на аналізі кримінальної ситуації та соціально-економічних чинників, що сприяють злочинності. Розробка та реалізація превентивних програм та проєктів, спрямованих на попередження злочинів та забезпечення безпеки громадян, є важливою складовою діяльності поліції в країні.

У міжнародному вимірі поліція співпрацює з іншими країнами та міжнародними організаціями для обміну досвідом та найкращими практиками у сфері превентивної діяльності. Спільні проєкти та ініціативи сприяють підвищенню ефективності боротьби зі злочинністю та забезпеченню безпеки на міжнародному рівні.

Безпекові ініціативи поліції орієнтовані на попередження та реагування на потенційні загрози безпеці, включаючи тероризм, екстремізм, організовану злочинність та інші форми небезпеки. Ці ініціативи включають в себе проведення спеціалізованих операцій, розвідувальну та аналітичну роботу, співпрацю з іншими правоохоронними та спеціальними службами, а також міжнародними партнерами. У національному вимірі безпекові ініціативи поліції орієнтовані на виявлення, запобігання та припинення злочинних дій та загроз безпеці. Ці ініціативи можуть передбачати посилення патрулювання на важливих об'єктах, проведення спеціальних операцій та розслідування кримінальних груп [2, с. 6].

На міжнародному рівні безпекові ініціативи поліції включають участь у спільних операціях та проєктах, спрямованих на боротьбу з транскордонною злочинністю, тероризмом та іншими загрозами безпеці. Співпраця з міжнародними партнерами дозволяє ефективно реагувати на сучасні виклики та загрози безпеці на міжнародному рівні [1, с. 26].

Адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку є важливою складовою діяльності поліції, що охоплює розробку та впровадження нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку громадського порядку, безпеки громадян та запобігання злочинності. Адміністративні заходи можуть включати в себе встановлення правил та обмежень щодо ведення громадського порядку, контроль за обігом та реєстрацією зброї, а також надання повноважень поліції для виконання своїх функцій та завдань.

У міжнародному вимірі адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку включає участь у міжнародних конвенціях, договорах та угодах, спрямованих на підтримку міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю та забезпечення безпеки [3, с. 50].

Отже, превентивна діяльність та безпекові ініціативи поліції є важливими складовими у забезпеченні громадської безпеки та порядку як на національному, так і міжнародному рівнях. Адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку має важливе значення для забезпечення ефективної діяльності поліції у цій сфері. Співробітництво міжнародних партнерів та впровадження сучасних підходів та технологій є ключовими факторами успіху у забезпеченні громадської безпеки та порядку.

1. Джафарова О. В. Національна поліція України як провідний суб'єкт здійснення превентивної діяльності. *Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків,

20 лист. 2020 р.). Харків : ХНУВС, 2020. С. 176–178.

2. Зінченко Д. А., Гопко Д. О. Психологічне здоров'я працівників в підрозділах безпеки і оборони України. *Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України : тези доп. IV Всеукр. наук.-практ. конф.* Харків : НА НГУ, 2023. С. 131–134.

3. Зінченко Д. А. Психологічна підготовка фахівців правоохоронних органів України в умовах воєнного стану. *Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану : зб. наук. праць.* Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 242–244.

4. Зінченко Д. А., Джафарова О. В. Основні виклики для прав людини під час воєнного стану: досвід Національної поліції України. *Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану : тези доп. учасників наук.-практ. конф.* (м. Вінниця, 7 груд. 2023 р.). Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 48–49.

5. Біліченко В. В. Поняття та форми правоохоронної діяльності Національної поліції щодо забезпечення публічної безпеки в державі. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.* 2017. № 6. Т. 2. С. 69–72.

УДК 351.74

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/503-504

**Артем НАКОНЕЧНИЙ**

курсант ННІ права та підготовки  
фахівців для підрозділів  
Національної поліції

**Катерина КОРОЛЬ**

викладач кафедри  
тактико-спеціальної підготовки  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ**

Національна поліція України як один з основних правоохоронних органів відіграє важливу роль у забезпеченні національної безпеки. Її діяльність спрямована на запобігання та протидію злочинності, охорону прав і свобод людини, а також підтримку публічної безпеки та порядку. Національна безпека України – це стан захищеності її суверенітету, територіальної цілісності, демократичного ладу, економічної системи, інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Забезпечення національної безпеки вимагає комплексного підходу та співпраці різних гілок влади та правоохоронних органів. Національна поліція відіграє ключову роль у цьому процесі, виконуючи завдання, спрямовані на запобігання злочинності, забезпечення громадського порядку та боротьбу з тероризмом.

Дослідження ролі Національної поліції як суб'єкта, що забезпечує національну безпеку, неможливе без визначення структури її адміністративно-правового статусу. Вчені мають різні погляди на категорію «правовий статус», що є предметом постійних дискусій.

Професор А. Комзюк для визначення правового статусу державного органу розглядає його місце в загальній системі виконавчої влади, рівень і форму його правового регулювання; визначає межі його компетенції, сферу суспільних відносин, які регулюються цим органом, перераховує об'єкти, що підпорядковані йому, з'ясовує коло завдань, які на нього покладені, сукупність прав і обов'язків та його посадових осіб при виконанні покладених на орган функцій, тобто визначає міру можливої поведінки органу та його посадових осіб при виконанні ними своїх функцій (права), а також міру їх обов'язкової поведінки [3, с. 56].

Варто зазначити, що будь-яке з повноважень Національної поліції, які встановлені в ст. 23 Законі України «Про Національну поліцію», може бути застосовано для захисту національних інтересів України від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Окрім того, стаття 24 зазначеного закону відзначає додаткові повноваження Національної поліції: у випадку загрози державному суверенітету України та її територіальній цілісності, а також під час відбиття збройної агресії проти України органи та